

ФАКТОРИ ІННОВАЦІЙНОСТІ НАВЧАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

В економічній освіті впроваджуються велика кількість навчальних технологій. Серед них особистісно-орієнтовані, пошуково-дослідницькі, критеріально-орієнтовані (тестові), імітаційні, інформаційні, модульно-рейтингова система, дистанційне навчання, праксеологічні (інтеріоактивні), технології розвитку творчості, кожна з яких має технологічне інваріантне ядро. Одним із напрямків, які забезпечують втілення соціальних очікувань від професійного навчання майбутніх фахівців та формування інтелектуального капіталу економіки, є використання інновацій у навчальному процесі. *Інновації* (нововведення) стосовно предмету нашого дослідження ми розуміємо у широкому значенні, як удосконалення існуючих та впровадження нових освітніх послуг на базі одного або кількох споріднених (близьких за рівнем, зв'язками чи спеціалізацією) навчальних закладів. Відомий французький учений Ф. Барейре [1, с. 351] виділяє три основні компоненти нововведення: потреби, які необхідно задовольнити; концепція об'єкта (нова ідея), спрямована на задоволення потреб; компоненти, що є сукупністю наявних знань, матеріалів, доступних технологій, які забезпечують упровадження ідеї. Вважається, що основна спрямованість інновацій у навчальному процесі — задоволення запитів споживачів/студентів та корпорацій, різних соціальних груп. Тому можна припустити, що основний акцент має бути зроблений на інновації у взаємодії з середовищем. Це також цілком відповідає концепції ринкової взаємодії — коли споживач диктує вимоги до пропонування товарів та послуг, у т. ч. й освітніх.

У процесі конструювання інноваційних технологій і методичних систем професійної підготовки студентів активним і продуктивним суб'єктом стає власне той, хто навчається. Для цього необхідно створення умов для цілеспрямованого впливу з боку викладача на формування та розвиток наперед визначених професійних якостей студента, які б допомогли йому в майбутній практичній діяльності.

Серед найважливіших передумов розроблення моделі інноваційного навчання є моніторинг економіки освіти, що будується

як багаторівнева система, яка базується на потоках інформації від суб'єктів ринку освітніх послуг: населення, навчальних закладів та підприємств. У цій системі мають бути представлені всі рівні системи освіти: дошкільна, загальна середня освіта, професійна і вища освіта, додаткове (позасистемне) навчання дітей і дорослих на основі прямої взаємодії учнів та педагогів. Таким чином забезпечується інституційна присутність усіх суб'єктів ринку освітніх послуг та інформаційна підтримка реалізації неперервної освіти. Це дозволить скласти цілісну картину уявлень про типові ситуації у сфері освіти, враховувати регіональні та інституційні їх особливості. Подальше впорядкування інновацій у навчальному процесі освітнього закладу та цілеспрямоване керування ними забезпечать системність і наступність інноваційних технологій вивчення дисциплін навчального плану. Вибір стратегій розвитку навчальних інновацій залежить від багатьох факторів зовнішнього і внутрішнього впливу. Серед найвагоміших можемо назвати власне типи інноваційної політики самого навчального закладу, як організаційно-господарської структури. Дослідники виокремлюють такі з них [4, с. 279—281]: *політика «технологічного поштовху»* — формується з урахуванням існуючих науково-технічних та соціально-економічних проблем, вирішення яких здійснюється за рахунок державного інвестування; *політика ринкової орієнтації* з урахування тенденцій і динаміки розвитку економіки і стимулювання технологій, які будуть потрібні через 15—20 років; *політика соціальної орієнтації* передбачає оцінювання результатів науково-технічного розвитку з точки зору їх впливу на соціальне середовище; *політика структурних змін* має своєю метою вирішення конкретних соціально-економічних завдань, оптимізацію організаційної структури через використання нових технологій.

Література

1. Barreyre P. Y. Typologie des innovations. — Revue Francaise de Gestion, — 01—02.1980. — Р. 9—15.
2. Економіка підприємства: теорія і практика: 3б. матер. Міжнар. наук.-практ. конф. 23—24 березня 2006 р. / Відп. за випуск Г. О. Швиданенко. — К.: КНЕУ, 2006. — 208 с.
3. Ковальчук Г. О. Організація навчання з економіки. — К.: ДПУ ім. М. Драгоманова, 2002. — 305 с.
4. Менеджмент продуктивності: Навч. посібник / Укл. А. О. Ласкавий. — К.: КНЕУ, 2004. — 288 с.